SWISS CONTRIBUTION

ECORYS

Euroregion Bałtyk

Projekt: „Konsument-Obywatel-Sieć”

znam moje prawa

Istotną rolę w kształtowaniu e-administracji w Polsce odgrywa ustawaz dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112 poz. 1198 z późn. zm,)

Co to jest informacja publiczna ?

Informacją publiczną jest każda informacja o sprawach publicznych
Art. 1 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej stanowi: Każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu i ponownemu wykorzystywaniu na zasadach i w trybie określonych w niniejszej ustawie.

Komu przysługuje prawo dostępu do informacji publicznej?

Prawo dostępu do informacji publicznej, zwane też „prawem do informacji publicznej" przysługuje każdemu. Od osoby wykonującej prawo do informacji publicznej nie wolno żądać wykazania interesu prawnego lub faktycznego (art. 2 ustawy)
Prawo do informacji publicznej obejmuje uprawnienia do:
1)uzyskania informacji publicznej, w tym uzyskania informacji przetworzonej w takim zakresie, w jakim jest to szczególnie istotne dla interesu publicznego,
2)wglądu do dokumentów urzędowych,
3)dostępu do posiedzeń kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów.

Prawo do informacji publicznej obejmuje uprawnienie do niezwłocznego uzyskania informacji publicznej zawierającej aktualną wiedzę o sprawach publicznych.
Pomimo zasady powszechnego dostępu do informacji publicznej nie można uznać, że prawo dostępu do niej jest dla obywatela absolutnie nieograniczone.
Wspomniana ustawa przewiduje bowiem w art. 5, że:
prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych oraz o ochronie innych tajemnic ustawowo chronionych, a ponadto:
prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy. Ograniczenie to nie dotyczy informacji o osobach pełniących funkcje publiczne, mających związek z pełnieniem tych funkcji, w tym o warunkach powierzenia i wykonywania funkcji, oraz przypadku, gdy osoba fizyczna lub przedsiębiorca rezygnują z przysługującego im prawa.

Kto jest zobowiązany do udzielenia informacji publicznej?

Obowiązane do udostępniania informacji publicznej są władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne, w szczególności organy władzy publicznej, organy samorządów gospodarczych i zawodowych.
Ustawowa definicja nie zawiera wyczerpującego katalogu rodzajów informacji publicznej, możemy wskazać jedynie ich przykłady. Takimi przykładami posługuje się zresztą sam ustawodawca, stanowiąc w art. 6 ustawy, że udostępnieniu podlega informacja publiczna, w szczególności o:
1) polityce wewnętrznej i zagranicznej,
2) władzach publicznych oraz innych podmiotach wykonujących zadania publiczne (w tym np. o przedmiocie działalności i kompetencjach),
3) zasadach funkcjonowania władz publicznych oraz innych podmiotów wykonujących zadania publiczne (w tym m. in. o sposobach przyjmowania i załatwiania spraw, stanie przyjmowanych spraw, kolejności ich załatwiania lub rozstrzygania),
4) danych publicznych (w tym np. treść i postać dokumentów urzędowych, w szczególności dokumentacja przebiegu i efektów kontroli oraz wystąpienia, stanowiska, wnioski i opinie podmiotów ją przeprowadzających),
5) majątku publicznym (w tym np. o majątku Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych, majątku jednostek samorządu terytorialnego).

W jaki sposób można uzyskać informację publiczną?

Udostępnianie informacji publicznych następuje w drodze:

1) ogłaszania informacji publicznych, w tym dokumentów urzędowych, w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP),

2) udostępniania na wniosek (w tym wysłany e-mailem) jak również, w przypadku informacji, która może być niezwłocznie udostępniona, w formie ustnej lub pisemnej - bez pisemnego wniosku, a także w drodze wywieszenia, wyłożenia lub za pomocą zainstalowanych w miejscu publicznym urządzeń umożliwiających zapoznanie się z tą informacją,

3) wstępu na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów, i udostępniania materiałów, w tym audiowizualnych i teleinformatycznych, dokumentujących te posiedzenia,

4) umieszczania informacji publicznych w centralnym repozytorium informacji publicznych.

Kluczową rolę w udostępnianiu informacji publicznej odgrywa Internet, jednak nie jest on wyłącznym źródłem pozyskiwania informacji publicznej. Internet umożliwia np. skorzystanie z Biuletynu Informacji Publicznej oraz złożenie wniosku o udostępnienie informacji, ale także uzyskana informacji poprzez e-mail.

Warto zapamiętać

Wniosek o udostępnienie informacji publicznej nie wszczyna postępowania administracyjnego. W związku z powyższym wniosek taki może zostać wysłany nawet zwykłym e-mailem.

Gotowe formularze wniosków zamieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej. Celem publikowania tych formularzy jest ułatwienie obywatelowi złożenia wniosku. Obywatel nie ma jednak obowiązku skorzystania z tych formularzy.

Czy od wniosku pobierane są opłaty?

Złożenie wniosku o udostępnienie informacji publicznej zasadniczo nie wiąże się z koniecznością wnoszenia opłat. Jeżeli jednak w wyniku udostępnienia informacji publicznej na wniosek, podmiot obowiązany do udostępnienia ma ponieść dodatkowe koszty związane ze wskazanym we wniosku sposobem udostępnienia lub koniecznością przekształcenia informacji w formę wskazaną we wniosku, podmiot ten może pobrać od wnioskodawcy opłatę w wysokości odpowiadającej tym kosztom. W takiej sytuacji podmiot ten, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, powiadomi wnioskodawcę o wysokości opłaty. Udostępnienie informacji zgodnie z wnioskiem następuje po upływie 14 dni od dnia powiadomienia wnioskodawcy, chyba że wnioskodawca dokona w tym terminie zmiany wniosku w zakresie sposobu lub formy udostępnienia informacji albo wycofa wniosek.

Postępowanie po wniesieniu wniosku.

Po uzyskaniu wniosku podmiot do którego adresowany jest wniosek ma obowiązek udzielić informacji niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 14 dni. Jeżeli informacja publiczna nie może być udostępniona w terminie 14 dni, podmiot obowiązany do jej udostępnienia powiadamia w tym terminie o powodach opóźnienia oraz o terminie, w jakim udostępni informację, nie dłuższym jednak niż 2 miesiące od dnia złożenia wniosku.

Udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje w sposób i w formie zgodnych z wnioskiem, chyba że środki techniczne, którymi dysponuje podmiot obowiązany do udostępnienia, nie umożliwiają udostępnienia informacji w sposób i w formie określonych we

wniosku.Jeżeli informacja publiczna nie może być udostępniona w sposób lub w formie określonych we wniosku, podmiot obowiązany do udostępnienia powiadamia pisemnie wnioskodawcę o przyczynach braku możliwości udostępnienia informacji zgodnie z wnioskiem i wskazuje, w jaki sposób lub w jakiej formie informacja może być udostępniona niezwłocznie. W takim przypadku, jeżeli w terminie 14 dni od powiadomienia wnioskodawca nie złoży wniosku o udostępnienie informacji w sposób lub w formie wskazanych w powiadomieniu, postępowanie o udostępnienie informacji umarza się.

Odmowa udzielenia informacji publicznej następuje w drodze decyzji – obywatel ma zatem możliwość odwołania się od niej.

Przydatne adresy:

- Stowarzyszenie „Rodzina Kolpinga w Bochni”,
  ul. Wyspiańskiego 25 tel./fax: 14/635 11 17
  www.bochnia.kolping.pl e-mail: bochnia@kolping.pl
- Powiatowy Rzecznik Konsumentów przyjmuje w
  Starostwie Powiatowym w Bochni, ul. Kazimierza Wielkiego 31,
  pokój nr 219, godziny urzędowania: poniedziałek od 8:00 do 16:00,
  wtorek-czwartek 7:30 – 15:30, piątek dzień wewnętrzny,
  tel. 14 615 37 00 lub 14 615 37 58,
  e- mail: konsumenci@powiat.bochnia.pl
- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów –
  Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa, www.uokik.gov.pl

Warto znać akty prawne, które dotyczą konsumentów, w szczególności:

1) ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.)
2) ustawę z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów i odpowiedzialności za produkt niebezpieczny (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 1225).
3) ustawę z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.)
4) ustawę z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.)
5) ustawę z dnia 23 sierpnia 2007 o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206).
6) ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715 z późn. zm).

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIĘ W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Biuro projektu
„Konsument-Obywatel-Sieć”

ul. Wyspiańskiego 25,
32-700 Bochnia
tel./fax: 14/635 11 17
Forum z chatem:
bochnia@kolping.pl

Organizator:

Partnerzy: